

Elektrane

ZI 2009/10 – 5.7.2010

1. (4 boda) Za grijanje planinarskog doma koristi se električna energija dobivena iz vjetra. Elise imaju promjer 9.6 m i smještene su na stup visine 26 m. Razmatraju se srednje iskoristive brzine vjetra u prosincu. Tijekom mjeseca 36% vremena puše sjeveroistočni vjetar brzinom 6 m/s, dok 22% vremena puše jugozapadni vjetar srednje brzine 7.1 m/s. Vjetroagregat iskorištava 77% teorijski iskoristive energije vjetra i ima električni stupanj djelovanja 96%. Proizvedena električna energija idealno se akumulira izračunati da li će proizvesti dovoljno energije za kontinuirano zagrijavanje doma ako je za grijanje potrebna konstantna snaga od 4.1 kW. Gustoća zraka je 1.2 kg/m^3 .
2. (2 boda) Turbogenerator ($x_d=110\%$, $\cos \rho=0.85$) radi na povišenom naponu (+10%). Odrediti koliko je promjenjena mogućnost davanja jalove snage na nazivnoj radnoj snazi i uz nazivnu uzbuđu.
3. (4 boda) Jednostavna plinska turbina u Braytonovom ciklusu radi s omjerom tlakova 7. Koristi zrak kao radni medij. Maksimalna temperatura je 1200 K, minimalna temperatura je 290 K. Izentropska efikasnost kompresora je 85%. Adijabatski eksponent za zrak je 1.4, a $c_p=1.005 \text{ kJ/kgK}$. Toplinska snaga u ložištu iznosi 7915 kW, a termodinamički stupanj djelovanja 33.08%. Odrediti potrebnu snagu za kompresor i izentropski stupanj djelovanja turbine. Nacrtati T-s dijagram procesa.
4. (1 bod) Što je opća potrošnja elektrane?
5. (2 boda) Kako se dijele agregati prema raspoloživosti te manevarskim sposobnostima
6. (1 bod) Shematski prikazati proces u kondenzacijkoj termoelektrani
7. (2 boda) Značajke Pelton turbine
8. (1 bod) Kritična brzina vrtnje parne turbine
9. (1 bod) Navedite i objasnite načine reguliranja snage vjetroagregata
10. (1 bod) Navedite 2 najčešće kombinacije načina spoja vjetroagregata na mrežu i izbora vrste generatora
11. (4 boda) Poznati su sljedeći podaci generatora: $U_n=6.3 \text{ kV}$, $S_n=50 \text{ MVA}$, $\cos \rho_n=0.85$, $x_d=120\%$, $P_{\max}=0.2P_n$. Izračunati elektromotornu silu i skicirati pognosku kartu.
12. (2 boda) HE izgrađena za pad $H=10 \text{ m}$ opremljena je Kaplan turbinom sa specifičnim brojem okretaja $n_s=1500 \text{ o/min}$. Koliki će biti broj okretaja vodne turbine ako je snaga $P=900 \text{ KS}$?